

VERSLAG UITWISSELINGSDAG BREDE SCHOOL - 3 MAART 2009

INLEIDING

Op 3 maart 2009 vond een derde uitwisselingsdag plaats voor de proefprojecten Brede School in Vlaanderen en Brussel. Ook de projecten van de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel waarin toeleiding van jongeren van middelbare schoolleeftijd naar vrijwilligerswerk en naar het brede vrijetijdscircuit centraal staan, waren op deze dag uitgenodigd.

Na een korte kennismaking met elkaar werd ingegaan op de voornaamste beleidsaanbevelingen voor de verdere implementatie van de Brede School die het team Brede School van Steunpunt GOK formuleerde. Ook werd toelichting gegeven bij het opzet van een bevraging van de proefprojecten Brede School die Steunpunt GOK plant tussen maart en juni. Tussenin vertelden een jongere, een opbouwster en een directeur van een basisschool wat Brede School voor hen teweeg brengt. Het publiek ging actief aan de slag in een oorlog tussen het 'Brede-School-is-moeilijk-want...-kamp' en het 'Brede-School-is-krachtig-want...-kamp'. Met een 'open space' waarbij de deelnemers zelf onderwerpen konden aangeven, werd het programma afgesloten. 3 Thema's kwamen daarbij aan bod: 'de rol van steden en gemeenten in een Brede School', 'wie is een goede coördinator' en 'hoe kunnen we vat krijgen op wat Brede School teweeg brengt'? Tot slot volgde er nog een babbel en een glas voor de liefhebbers.

Hier vindt u foto's en een verslag van de dag.

OPSTART

Met een tot nog toe onbekende persoon wisselde men de volgende vragen uit:

- Waar is jullie bredeschoolproject momenteel op gefocust?
- Welke zaken pakken jullie in jullie bredeschoolproject dit jaar al anders aan dan tijdens de voorbije jaren?
- Wie niet in een concreet project betrokken is: welke vraag/bekommernis/gedachte leeft bij jou momenteel rond Brede School?

Enkele impressies:

Brede School in Vlaanderen en Brussel

Brede School in Vlaanderen en Brussel

3 JAAR BOUWEN AAN EEN BREDE SCHOOL IN VLAANDEREN EN BRUSSEL. WELKE BELEIDSAANBEVELINGEN FORMULEERT STEUNPUNT GOK?

INLEIDING

In opdracht van de Vlaamse minister van onderwijs en werk, en in samenwerking met de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brusselse aangelegenheden en de Vlaamse minister van welzijn, formuleerde het team Brede School van het Steunpunt GOK beleidsaanbevelingen voor de verdere implementatie van de Brede School in Vlaanderen. Ook in opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werden beleidsaanbevelingen geformuleerd voor de uitbouw van Brede School in Brussel.

Deze aanbevelingen werden geformuleerd op basis van bevindingen in de proefprojecten Brede School, alsook vanuit bredeschoolprojecten daarbuiten, zoals bijvoorbeeld in Antwerpen, Gent en Leuven. Verdere inspiratie kwam vanuit gesprekken met enkele ervaringsdeskundigen, alsook in wisselwerking met een reflectiegroep en met de stuurgroep Brede School waarin medewerkers van de betrokken kabinetten en departementen vertegenwoordigd zijn.

Eind december 2008 werden de aanbevelingen ingediend bij de betrokken kabinetten en departementen. In februari gingen we over de inhoud van de aanbevelingen met de Vlaamse minister van Onderwijs en Werk in gesprek. Momenteel bereidt de minister zijn standpunt ten aanzien van de aanbevelingen Brede School voor en toetst deze af bij zijn collega-ministers, zodat met een gemeenschappelijk standpunt naar buiten kan worden getreden. Dit standpunt, alsook de aanbevelingen zelf, kunnen vervolgens worden meegenomen in de onderhandelingen na de verkiezingen.

Concreet betekent dit dat de tekst zoals hij is neergelegd nog niet is vrijgegeven voor verspreiding. Op deze uitwisselingsdag werd alvast een overzicht gegeven van de krijtlijnen van deze aanbevelingen, zodat men zicht heeft hoe het team Brede School kijkt naar de verderzetting van de Brede School. Dit betekent evenwel niet dat de Brede School ook als dusdanig vorm zal gaan krijgen. De beleidskeuzes in wording kunnen immers afwijken van de door Steunpunt GOK geformuleerde voorstellen.

GROTE LIJNEN VAN DE BELEIDSAANBEVELINGEN

U kan de powerpoint raadplegen voor een presentatie van de grote lijnen van deze beleidsaanbevelingen.

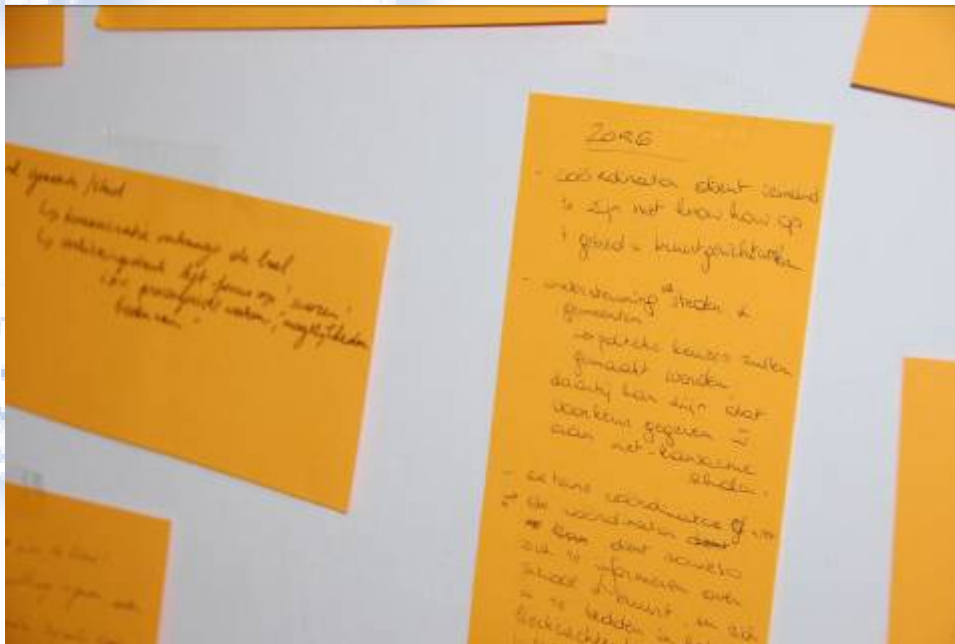
Aansluitend op de voorstelling van de grote lijnen van de beleidsaanbevelingen presenteerde Evelyn Morreel haar stageopdracht 'Zo coördinator zo Brede School?: een verkenning naar de inbedding van de coördinatierol'. Daarin ging ze na of een Brede School geïnitieerd vanuit een wijk- of externe organisatie verschilt vanuit een Brede School die geïnitieerd wordt vanuit de school. Voor meer informatie kan u terecht op de website.

BELEIDSAANBEVELINGEN: KANSEN EN ZORGEN

Men werd uitgenodigd om een kans en een zorg te formuleren bij de voorgestelde beleidsaanbevelingen.

Volgende kansen en zorgen werden geformuleerd:

ZORGEN

Zorgen in verband met concept Brede School

- Is de brede school als concept niet té breed? Dit laat ruimte om een lokale invulling te geven, maar wordt die lokale invulling niet eerder bepaald door lokale actoren die zin hebben in een brede school dan door een lokale nood? Alleen al in het bepalen van een focus. Voor mij kan dat maar degelijk werken als aan het opstarten van een brede school een degelijk onderzoek van de lokale context voorafgaat.
- Zonder ruime basis vooraf (in tegenstelling tot een te nauw uitgangspunt) kan een Brede School zich moeilijk ontplooien. Belangrijk is duidelijke afbakening van het begrip maar met ruimte = ontwikkelingskansen voor de Brede School. (Bvb school – buurtbinding in secundaire school is minder evident dan in basisonderwijs).
- Brede School niet vernauwen naar enkel een manier voor een beter aanbod naar jongeren en kinderen. Brede School is ook een maatschappelijk gegeven op zich.

- Niet definiëren van begrip 'cultuur' (denkfout?). Wel gezondheid, maatschappelijke participatie,...
- 3 vormen van brede leer-en leefomgeving: indien het een 'én-én-verhaal' is: positief. Indien het een of-of-verhaal is: afzwakking. (noot van de redactie: het is inderdaad bedoeld als een en-én-verhaal).
- Relevantie: OK, maar verwachte opbrengst?

Zorgen in verband met regierol steden en gemeenten

- Hoe kan de overheid intenties uit verschillende lokale beleidsplannen honoreren? Moet ze al die plannen scannen op bredeschoolintenties of komt er toch weer een apart beleidsplan? Wie zal dit lokaal coördineren?
- Regierol gemeente werkt in de realiteit niet goed: vrees voor de ruimte van autonome vzw's (Schoolopbouwwerk, buurtwerkingen, speelpleinwerkingen, scholen,...). Dit geeft nog meer kans tot opslokmogelijkheid tot alles onder de noemer van de 'gemeente': decentralisatie wordt centralisatie voor de gemeente. (2x)
- Lijkt ons vooral een 'model' voor de centrumsteden. Wat met kleinere steden/gemeenten? Voldoende aandacht voor de specifieke context van niet-centrumsteden (4x)
- Overheersend dominerende sector buiten sector school
- Expertise op dit moment?
- Zorg blijft of steden/gemeenten efficiënt de contouren van Brede School kunnen/willen uitzetten. Bvb LOP-werking loopt ook niet overal even vanzelfsprekend.
- Niet alle gemeenten zijn mee met het bredeschoolverhaal. Hebben geen expertise. Opbouw expertise? Doelgericht werken? Wanneer gemeenten een ander beleid voeren dan scholen met kinderen uit kansarme omgeving ondersteunen, wat dan? Wie controleert dit? Kan je als school ergens terecht wanneer een gemeente je niet ondersteunt? Andere keuzes maakt? Grote bekommernis hierrond!
- Bureaucratie wordt verhoogd.
- Door het centraliseren van bevoegdheden en geld op stedelijk vlak zal de eigenheid en vrijheid van een brede school die al een eigen project heeft misschien wel verdwijnen (= keurslijf).
- Cofinanciering => beleidskeuzes, prioriteiten. Afstemming van beleidskeuzes en plannen: politiek getint.
- Verkiezingsdruk legt focus op 'scoren' in plaats van procesgericht werken, 'mogelijkheden bieden aan'
- Gemeente: hangt af van de schepenen, verkiezingen etc.
- Samenwerking met de gemeente: vooral politiek. Gemeente geeft niet spontaan aandacht aan de school.
- Politieke keuzes zullen gemaakt worden, daarbij kan het zijn dat voorkeur gegeven wordt aan niet-kansarme scholen.
- Gemeenten/steden als initiator/ ondersteuner? Zijn er evenveel kansen voor de 3 verschillende onderwijsnetten?
- Samenwerking gemeenten? Voorwaarde kan zijn: gemeenten eigen agenda: benoemingen, keuze partners.

- Rol van steden en gemeenten (2x).
- Teveel inmenging gemeenten
- Top down

Zorgen in verband met interdepartementale samenwerking

- interdepartementale samenwerking => teveel verschillende belangen.

Zorgen in verband met schooloverstijgend/ netoverstijgend werken

- Weinig aandacht voor de school- netoverstijgende bredeschoolwerking.
- Netoverstijgende Brede School stimuleren.
- Brede School schooloverstijgend maken: brugfunctie tussen jongeren, tussen scholen, tussen buurten, tussen organisaties.
- Netoverschrijdend karakter Brede School: mag overheid/ netwerk dat bepalen? Niet verplicht: let op context.

Zorgen in verband met coördinatie

- Spanning brede school – Brede School? coördinator -> geen nieuwe buurtregisseurs.
- Affiniteit coördinatie
- Een coördinator van buitenaf? De interne situatie van de school en de buurt zijn vaak heel specifiek. Dit vraagt toch enige ervaring en expertise.
- De opdracht lijkt me veel moeilijker voor een schoolexterne coördinator.
- Externe coördinator of niet. De coördinator dient sowieso zich te informeren over school en buurt en zich in te bedden in het leerkrachtenteam. Volledig extern maakt de betrokkenheid veel minder. Dus niet iemand van de stad die opdrachten geeft en contacten legt. Eerder een coördinator met knowhow die een aantal jaar samenwerkt met de school, liefst gerelateerd aan het gegeven, bvb artistiek, sport, gezondheid.
- Coördinator= iemand met inzicht naar Brede School toe: brede kijk, kunstzinnige kijk, buurt.
- Coördinatie dient iemand te zijn met knowhow op gebied van burgergericht werken.
- Coördinatie -> gedeelde zorg.

Zorgen in verband met planmatig werken/ doelstellingen

- Moeilijk om 'gemeenschappelijke grootste deler' van doelstellingen te hebben. Moeilijk om 'gelijk engagement' te voelen in dit project.
- Ieder werkt vanuit eigen eiland met eigen agenda's. 1 doel samen hebben = Brede School.
- Uitstippelen van een beleid en visie rond brede school. Planmatig werken: wie? wat? hoe?
- Zorg vanuit de school: planlast voor collega's en directie als gevolg van de zeer interessante initiatieven.

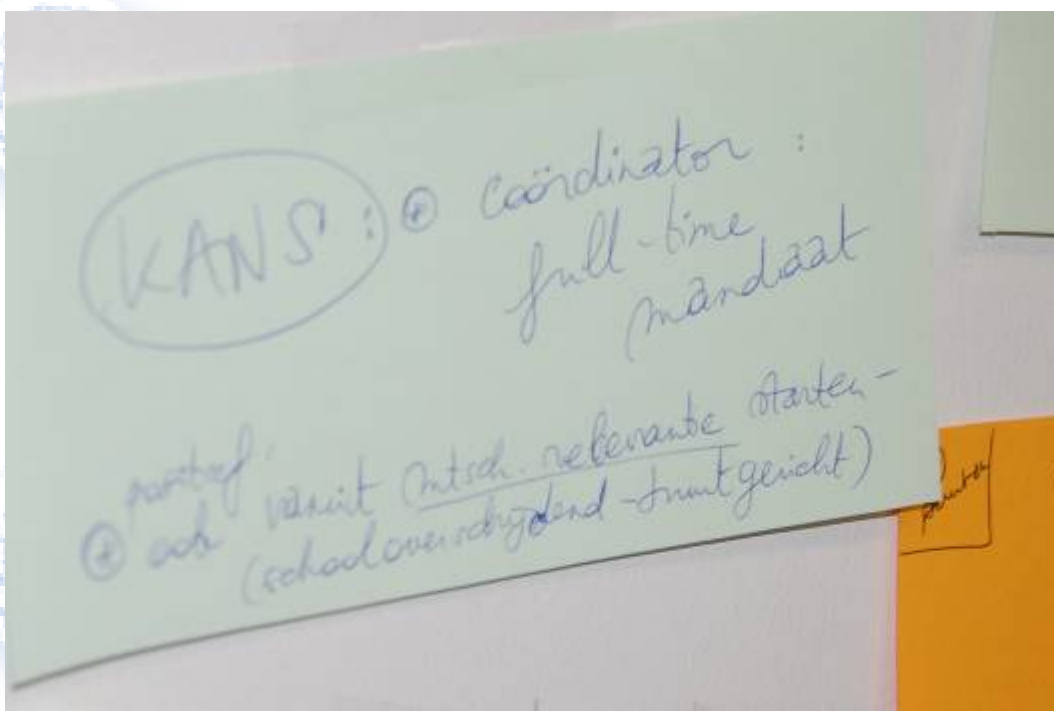
Zorgen in verband met netwerk

- Hoe leerkrachten bereiken en brugfiguren? Via stuurgroep is er contact directie en partners. In welke mate dringt de bredeschoolgedachte door?

- Vertrouwen van het team tav Brede School. Brede kijk van leerkrachten nodig.
- Grote voorwaarde: team. Hiervoor moet men investeren in teambuilding.
- Personeelskader niet alleen vanuit school bekijken.
- Grote aanpassing voor leerkrachten.
- Energie om project verder te zetten

- Versnippering, relatie buurt – infrastructuur

KANSEN

Kansen in verband met concept Brede School

- Brede School verder zetten.
- Een breder publiek aanspreken en betrekken bij activiteiten (buiten eigen schoolpubliek).
- Betere afbakening term Brede School
- Leren van elkaar! (diverse organisaties en andere scholen).
- Zoektocht win – win – win – win.
- Verbinding school – buurt.
- Referentiekader op verschillende niveaus bruikbaar. Als denkoefening, coördinator bijvoorbeeld.
- Brede School breder dan een 'brede school'.
- Positieve connotatie van de Brede School.
- Bredere evaluatie van de competenties en vaardigheden van de leerling.
- Ook vanuit maatschappelijke relevantie starten (schooloverstijgend, buurtgericht).

- Kansen zitten in het ontwikkelen van een breed kader op niveau van de lerarenopleiding. Breed leren zou een evidentie moeten zijn.
- Kader: breed kijken naar opvoeding. Werken aan verbondenheid thuis-school-buurt-wijk-gemeente-stad. Brede School = groeiproces.

Kansen in verband met interdepartementale aansturing

- Betere afstemming tussen departement en lijn overheid- steden en gemeenten.. Zorgt voor betere focus.
- Gemeenschappelijke visie, doelstellingen, beleidsaanbevelingen vanuit verschillende beleidsdomeinen. (3x)
- Structurele departementoverschrijdende overlegmomenten. (2x)
- Meer synergie tussen verschillende beleidsdomeinen, zowel op stedelijk als Vlaams niveau.
- 1 Verantwoordelijke (voogdijminister, staatssecretaris,...) binnen Vlaamse Regering voor bredeschoolbeleid. -> Meer eenduidigheid binnen Brede School. (3x)
- Maatschappelijke relevantie / rol van de overheid.

Kansen in verband met regierol steden en gemeenten

- Rol van steden en gemeenten (5x)
- Betere samenwerking met steden en gemeenten. Echter opletten voor politieke zetten. Liever de gemeente meekrijgen van onderuit.
- De taak van steden/ gemeenten/ vaste partners is zeer belangrijk: als ondersteuner of initiatiefnemer! -> Belangrijk: langere periode, planmatige werken, beter overzicht.

Kansen in verband met ondersteuning

- Scholing, begeleiding van deelnemers.
- Expertisenetwerk
- Kansen voor professionele ondersteuning -> coördinator.
- Omkadering voor leerkrachten en coördinator Brede School.

Kansen in verband met coördinatie

- Middelen voor 50% of full time coordinator (20x)
- Rol en statuut coördinator
- Coördinator voltijds, vaste job -> op lange termijn kunnen werken, minder personeelwissel van coördinator.
- Optimalisatie van coördinatie. Autonoom voor bredeschoolprojecten. Moet niet door gemeente beheerd worden.
- Externe coördinator vertrekkende vanuit de wijk. School als partner. (2x)

Kansen in verband met planmatig werken/ samenwerking/ beleidsvoerend vermogen

- Infrastructuur en mogelijkheden partners.
- Beleidsvoerend vermogen van scholen!
- Planmatig werken

- Planning op langere termijn (6 jaar) (5x)
- Geen projectmatige maar een structurele bredeschoolondersteuning in middelen en personeel.
- Préfase voor opstellen werkplan geeft kansen om tot duidelijke/ eenduidige visie te komen -> nood van groeiproces is heel belangrijk.

Kansen in verband met netwerk

- Optimaliseren statuut van leerkrachten (3x)
- optimaliseren statuut van leerkrachten of vrijwilligersstatuut: zijn op goede weg, maar nog niet optimaal.
- Statuut leerkracht, buurtwerk, jeugdwerker.
- Kansen naar inbedding in de opdracht van leerkrachten.
- Profiteren van het team op technisch vlak.
- Maximale afstemming tussen wijkorganisaties en partners + samenwerking voor bepaalde concrete projecten.
- Verschillende partners hebben vaak een structuur. => Bereidheid tot delen stimuleren. Dit kan door elke participant/ organisatie te laten vertrekken vanuit hun doelen (intern/extern).

Brede School in Vlaanderen en Brussel

MIDDAGMAAL IN DE HACIENDA POPULAR VAN HET KEERPUNT

ECHO'S UIT DE PROEFPROJECTEN: WAT BRENGT BREDE SCHOOL TEWEEG?

EEN JONGERE AAN HET WOORD

We sloten de voormiddag af met Ahmed Zragua van Brede School IMS- Borgerhout. Hij vertelde ons zijn positieve ervaringen met de Brede School. Hij geeft inmiddels het hele jaar door op woensdagnamiddag zelf lessen kickboksen op de school. Positief, want veel jongeren hangen op woensdagnamiddag op straat rond. Bij hem vinden ze een vrijetijdsbesteding. Hij vindt het zelf ook tof om te doen en krijgt veel reactie van medeleerlingen. Het feit dat hij zelf leerling 5 kantoor is en geen leerkracht, maakt dat hij ze kan motiveren en dat het een toegankelijk aanbod is. Ahmed is bereid om nog mee te werken aan deze Brede School!

EEN PARTNER AAN HET WOORD

Na de middagpauze vertelde Femke Croux van opbouwwerk Rimo Kolderbos over haar ervaringen met Brede School Kolderbos uit Genk.

Als meerwaarde van Brede School gaf Femke onder andere aan:

- het beter leren kennen van de partners,
- als samenlevingsopbouw richt Rimo zich voornamelijk tot ouders. Via Brede School bereikt de organisatie ook kinderen en andere personen, die hen aanspreken om andere en nieuwe dingen op te nemen,
- verhoging van leefbaarheid in de buurt. Een voorbeeld: doeken opgehangen door moeders vormden voor velen in de wijk een aanleiding om de buurtwerker erover aan te spreken en te vragen waar die doeken voor stonden? Dit alles levert niet zozeer iets op ten aanzien van bepaalde groepen, maar het verhoogt de dialoog en het directe contact in de buurt.

EEN SCHOOLDIRECTIE AAN HET WOORD

Josianne Vranken vertelde over wat er met het bredeschoolproject Expeditie Kameleon in Maasmechelen teweeg wordt gebracht.

Een impressie:

'Brede School heeft ons vooral een visie op intercultureel onderwijs opgeleverd, op werken met heterogene groepen.

We proberen de rugzak van ieder kind te vergroten. Dat bevat veel elementen: de talenten van elke kind, de wijk, ouders, leefbaarheid van de buurt,

Wanneer kinderen toekomen op school bevragen we de ouders inzake participatie van kinderen aan activiteiten. Dit ligt doorgaans niet erg hoog. We proberen dan ook zoveel mogelijk activiteiten naar school te halen. Na 3 à 4 jaar schoollopen bij ons liggen de antwoorden van ouders met betrekking tot participatie van hun kinderen veel hoger. Drie vierde van de kinderen komt naar de aangeboden activiteiten. De brede aanpak met bijvoorbeeld aandacht voor techniek, drama, ... spreekt aan.

LEERLINGEN AAN HET WOORD

In een filmpje getuigen leerlingen uit het Kt@ in Dendermonde wat de bredeschoolwerking voor hen inhoudt.

WAT BRENGT BREDE SCHOOL TEWEEG? HOE WILLEN WE DIT VANUIT STEUNPUNT GOK IN KAART BRENGEN?

Met een bevraging in de proefprojecten willen we vanuit Steunpunt GOK nagaan wat de huidige stand van zaken is in de proefprojecten Brede School en welke beleving men heeft rond impact van bredeschoolwerking. Deze gegevens zijn niet bedoeld als evaluatie, wel voor gebruik in een publicatie en op een volgende studiedag.

Daarbij willen we de impact van de werking nagaan op 3 aspecten van het referentiekader Brede School: het samenwerkingsverband, de activiteiten van de brede leer- en leefomgeving en de doelen van de Brede School. We voorzien 3 onderdelen in de bevraging:

WAT?	WIE?	HOE?	WANNEER?
1. Projectfoto: huidige stand van zaken van de bredeschoolwerking	Coördinator	Invullijst	Maart
2. Impact van het project: peilen naar impact van de bredeschoolwerking	Coördinator	Interview	Maart
	Partners	Schriftelijk vragenlijst	April - mei
	Kinderen, jongeren, ouders	Casussen	April - mei
3. Projectverloop: in kaart brengen van verloop project	Coördinator en partners	Reflectiemoment	Juni

BREDE SCHOOL: KRACHTIG?... MOEILIK?...

De deelnemers aan de uitwisselingsdag werden in 2 kampen verdeeld: het 'Brede-School-is-moeilijk-want...-kamp' en het 'Brede-School-is-krachtig-want...-kamp'.

Elke groep vormde een binnenkring en een buitenkring. De binnenkring, waarin mensen hun plaats konden verlaten of een lege plaats innemen, zocht naar 10 argumenten voor de verdediging van hun kamp. Eens de argumenten bepaald waren, werden deze gerangschikt van minst moeilijk naar moeilijkst en van minst krachtig naar krachtigst.

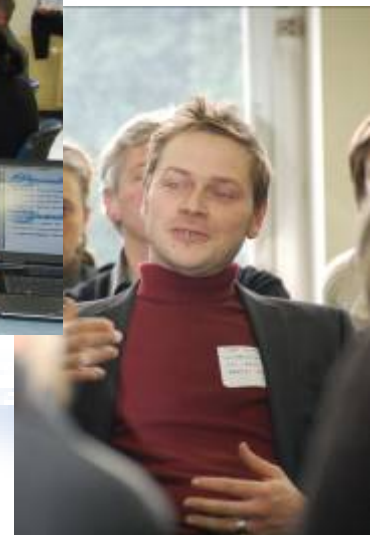
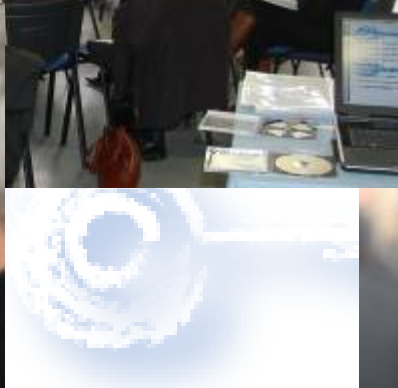
Brede School in Vlaanderen en Brussel

Een foto-impresie uit het 'Brede-School-is-krachtig-want...-kamp':

Brede School in Vlaanderen en Brussel

En de foto-impresie uit het 'Brede-School-is-moeilijk-want...-kamp':

Ten oorlog!

De 2 kampen gingen elkaar te lijf waarbij de argumenten als volgt over en weer vlogen.

Let wel, beide kampen hadden elk op voorhand de argumenten in oplopende lijn gerangschikt. De argumenten spelen dan ook niet noodzakelijk inhoudelijk op elkaar in. Op de website kan u deze oorlog bekijken.

Brede-School-is-moeilijk-want...-

...evenwicht tussen openheid en veiligheid.

...beheersbaarheid van het project. Eens bekend in de buurt word je veel bevraagd. Waar stop je? Draagkracht!

Beeld van Brede School: is het imago positief?

Is de term niet te breed? Scholen moeten zich focussen.

Begrip is te ruim + term: iedereen denkt aan school.

Veel extra werk als je projecten voor het project zoekt. -> aansluiten bij 'curriculum'.

Inpassen in leerplan is moeilijk? Hoe moet ik dat doen? -> leerkrachten hebben tools niet meegekregen.

Brede School had nooit mogen bestaan. Is overbodig. Breed leren is sowieso nodig. Leerkrachten moeten naar buiten, uitstappen doen,...

Brede-School-is-krachtig-want...

... netwerk opbouwen en op lange termijn gebruiken => tijdswinst.

... een Brede School verruimt de draagkracht van de maatschappij / gemeenschap (micro/ macro).

... ze deelt problematieken en lost ze samen op, en vertrekt vanuit een noodzaak.

... kinderen en jongeren hebben complexe noden en interesses. -> Antwoord bieden vanuit verschillende actoren uit de buurt.

... tijd, bredere tijdsinvulling.

... school- en buurtbeeld verhogen

(integratie).

School= 1 van de partners maar kent de buurt te weinig. -> personeel van buiten de wijk. => Randvoorwaarden vervullen. Teambuilding.

... verhoogt het zelfbeeld

Partners/school:

- afstemmen van visie.
- Cultuurverschillen - tempo van de school is trager -> participatie van leerlingen.

... stimuleert talenten

Veel praktische besommeringen:

- sleutels
- lokale delen
- openen, sluiten

En: verantwoordelijkheid.
Goede coördinatie.

... zorgt voor welbevinden: van partners, ouders, leerlingen, buurt. Een leerling gaat niet graag naar school, wel graag naar een Brede School.

Grotere rol steden en gemeenten -> politiek zal binnen komen -> kerk in het midden houden. Contextgebonden. Onderdugs blijven in die rol zitten.

... de voeding van Brede School: betere verbondenheid met de gemeenschap.

Brede School in Vlaanderen en Brussel

OPEN SPACE TECHNIEK: 3 WERKGROEPEN. WEERGAVE VAN DE FLAPPEN

Rol van steden en gemeenten in bredeschoolbeleid?

- Waarom werd deze aanbeveling gedaan?
 - Overstijgt één project
 - andere diensten in de gemeente of stad worden aangesproken
 - kennen problematiek, zicht op geheel van noden en kansen
 - >> dit verhoogt de impact van Brede School
- maar: belang van vrijwilligers autonomie
terwijl gemeente misschien dingen gaat opleggen, convenanten vragen
- ! school = initiatiefnemer
gemeente → projecten waar je als school minder aan bod komt.
- belang van Visie *versus* laat 1000 bloemen bloeien
↓
Gemeente maakt keuzes
- Gemeente is directe partner, rechtstreeks aanspreekbaar in tegenstelling tot niveau Vlaanderen
- Kan willekeur niet spelen?
 - Aanbevolen is: stad schrijft beleidsplan uit binnen contouren visie Vlaanderen; dit wordt voorgelegd aan Vlaanderen
- Model Gent:
 - keuze van wijken door stad op basis van noden;
 - effectieve projecten in de wijken verschillen, afhankelijk van context.
- Willen geen energie steken in strijd met ambtenaren
- Voorbeeld Mechelen: twee richtingen:
 - vanuit stad bij scholen introductie en bekendmaking divers aanbod in de stad;
 - vragen van scholen worden weer meegenomen naar stad
- stad heeft verschillende rollen: initiëren en ondersteunen; ook faciliteren
- verschil tussen stad en gemeente
- beleidsplan stad: aanbevolen door diverse sectoren samengesteld

Impact/opbrengst Brede School

- De toets van de uitwisseling (lokaal, andere projecten,...) → kruisbestuiving
- Visie, doelen, ... = dynamisch (en niet rigide)
- Belangrijk om mee te nemen
- Heb je tussenstap gehaald?

Verondersteld PLANMATIGHEID

Zelfevaluatie ↔ gezamenlijk commitment

+
een 'DERDE' (kritisch, deskundig,...)

↓
gekoppeld aan noodzaak

- Realistische haalbare doelstellingen
 - Op verschillende niveaus: netwerk
Brede leer- en leefomgeving
 - Voorfase in functie van duidelijke perspectieven
 - Diversiteit aan Brede Scholen → Quid diversiteit? - van school naar buiten
 - van buiten naar school
 - van school naar schoolintern → hebben allen ander impact
 - Je kent de 'randvoorwaarden'
 - ↓
 - Te koppelen dat die ook aangepakt worden (bijvoorbeeld infrastructuur)
 - geen absolute cijfers

Coördinator

- Moeilijk: neuzen in dezelfde richting krijgen → veel energie om misverstanden te vermijden en partners op 1 lijn krijgen, vertraagt proces
 - Vooral bij netoverschrijdende samenwerking cf. belang van 'neutrale' positie, coö netonafhankelijk?
- Schoolintern versus schoolextern?:
 - Schooldirecteur als coördinator: blijven overtuigen van team en netwerk → belang van mandaat en uren hiervoor (leerkrachten moeten weten wat rol coö is); je weet wie geïnteresseerd is om samen te werken
 - externe coö: aparte opdracht, maar ook hier belang van tijd!!!; minder contact met leerkrachten; draagkracht is moeilijk
- Verschil schoolintern versus schoolextern niet zo belangrijk, wel! affiniteit coördinator met Brede School-omgeving, de basis → kennis leerlingen buurt, leerkrachten: ervaring met bvb. buurtwerk, school bespaart tijd. Van bovenaf gedropt is heel moeilijk.
- Verschillende invullingen in verschillende projecten: taken coö kunnen zeer divers zijn, cf. verschillende versies BS (light, L, XL ...)
- Evenwicht naar wie neemt wat op?, als coördinator kan je niet zomaar delegeren
Struikelblok is vrijwillig engagement van partners. → Vrijwillige inzet bestaat niet meer, waar haal je geld vandaan?
! Partners netwerk: elkaar versterken, win-win
- Mogelijkheid:
 - via lerarenopleiding, inpassing in urenpakket buurtpartner
 - BSuren naar teamleden school om bijvoorbeeld aanwezig te zijn, maar makkelijker in SO dan BAO
- Moeilijk: verkopen als coö: mensen overtuigen om eerst te investeren om daarna te laten renderen
- Belang van gemeenschappelijke visie, draagvlak
- Belang als coördinator taken af te bakenen; Samen stappenplan maken en focus bepalen
- Initiatiefnemer is bepalend voor vlot proces cf top –down versus bottom-up
- Coö is bepalend voor groeikansen van BS-netwerk, Coö is sleutelfiguur voor blijvend netwerk
- Mogelijkheid voor combinatiejob
- Middelen voor extra's